

ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА КУЛЬТУРУ БЕЗПЕКИ В КОМПАНІЯХ

П'ятковська Т.Ю., студентка (гр. УМ-42, ФММ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

В умовах мінливого економічного середовища, яке безпосередньо впливає на діяльність підприємств, важливим елементом є організаційна культура. Один із компонентів організаційної культури, що є центральним для охорони праці, - це так звана «культура безпеки».

Принципи соціальної відповідальності за останні роки стали інструментами поліпшення іміджу компаній, що орієнтуються в першу чергу на якість. Можна зробити висновок, що дані принципи однаково важливі для розвитку організаційної культури, включаючи також і культуру безпеки. Оскільки компанії намагаються уникнути зайвих збитків, збитки, що виникли у зв'язку з невідповідною культурою безпеки, є також важливими для розгляду. Фактори, які сприяють встановленню безпечних умов в компанії, сьогодні безпосередньо пов'язані з соціальною відповідальністю. Те, наскільки сильно зростає важливість складових соціальної відповідальності (в тому числі і культури безпеки), демонструє, чи дійсно окремо взята компанія орієнтована на добробут своїх працівників.

Організаційна культура є необхідною умовою для належної роботи організації, оскільки вона покликана зменшувати невизначеність. Забезпечуючи обізнаність своїх працівників в правилах та принципах компанії, вона задовольняє їх потребу в безпеці. Необхідною умовою в досягненні бажаних вигод є узгоджена робота в усіх сферах діяльності. Однією з найважливіших тут є сфера охорона праці та культура безпеки, що є мінімальною вимогою, необхідною для функціонування компанії та її подальшої успішної роботи.

Детально зупиняючись на культурі безпеки, варто зазначити, що вона вважається складовою організаційної культури підприємства. Культура безпеки використовується для того, щоб окремі особи та групи осіб в певних ситуаціях застосовували попередньо визначені правила поведінки. Культура безпеки найчастіше застосовується в тих галузях, де нехтування правилами безпеки може спричинити величезні втрати, частіше з глобальними наслідками (наприклад, ядерна енергетика). Культура безпеки впливає на кожного члена організації в процесі діяльності підприємства, а тому, оцінюючи те, наскільки вона є ефективною в окремо взятій компанії, необхідно зважати на три головні сфери:

- робоче середовище (інструменти, устаткування, організація робочого місця);
- поведінка співробітників (додержання правил охорони праці);
- робочі атрибути (знання, навички, мотивація).

Тобто, культура безпеки це комплекс поняття, що включає усвідомлення можливих загроз, дотримання правил поведінки в ризикових ситуаціях, а також технічні та організаційні методи забезпечення безпеки працівників та захисту їх

здоров'я та життя. Окрім цього, не менш важливим є також врахування такого елемента як ергономіка, оскільки вона сприяє створенню кращих умов праці. Також необхідно враховувати людський фактор, адже він має вирішальне значення в більшості ситуацій. Методи організації, які ігнорують людський фактор, найчастіше не будуть мати позитивного ефекту, тому що найбільш розповсюдженою причиною виникнення небажаних ситуацій є халатне ставлення працівників організації. Для досягнення необхідного рівня культури безпеки, підприємство повинно інвестувати в культуру співробітників, мотивувати їх, навчати та спрощувати правила для розуміння співробітниками в сфері охорони праці.

Коли мова йде про підвищення задоволення працівників їх робочим середовищем, особливу роль грає соціальна відповідальність. Рисами належного підходу до соціальної відповідальності та прийняття правильної організаційної культури є:

- комфортні умови праці, які забезпечують гарний стан здоров'я працівників;
- дотримання правил безпеки та охорони праці;
- доступ до комфортних форм працевлаштування;
- захист від несприятливих наслідків діяльності підприємства.

Головна думка, що впливає з правил соціальної відповідальності, - це створення робочих місць з повагою до працівників. Отже, організація зобов'язана враховувати вимоги безпеки та ергономічні критерії, якщо мова йде про соціальну відповідальність. Щоб забезпечити ефективний вплив соціально відповідального підходу на розвиток культури безпеки, організація повинна визначити зв'язки та проблеми, пов'язані з методами і сферою прийняття рішень. Серед вирішальних факторів досягнення переваг виділяють:

- тип та розмір підприємства і характер його діяльності;
- локація, зокрема соціальні, екологічні та економічні фактори, що впливають на діяльність компанії у певному регіоні;
- професіоналізм робочої сили;
- місія організації, принципи, кодекс поведінки;
- структура та характер прийняття рішень в організації.

Отже, постає питання щодо інтеграції наступних організаційних і технічних умов:

- матеріальні умови праці, тобто матеріальні фактори (устаткування та обладнання, виробниче приміщення, додаткове обладнання), фізичні фактори (освітлення, температура, шум, вібрації, випромінювання), хімічні, органічні та біологічні фактори (пар, газ, аерозолі);
- організація роботи, що охоплює розподіл обов'язків, графік роботи та правила регулювання роботи;
- економічні та соціальні аспекти виконання роботи.

Дотримання правил соціальної відповідальності дозволяє організаціям пов'язати вищенаведені критерії з покращенням культури безпеки. Окрім

цього, це дозволяє встановити:

- більш ефективні комунікації між працівниками та менеджментом;
- повагу до правил та норм компанії та гарні відносини на робочому місці;
- розвиток професійної компетенції, що стосується виконання роботи з дотриманням усіх норм;
- використання технічних та організаційних заходів для захисту працівників від небезпек;
- правильне реагування в умовах небезпечних ситуацій;
- необхідні робочі умови.

Отже, можна зробити висновок, що корпоративна соціальна відповідальність набуває все більшої популярності в світі жорстокої конкуренції. Вона впроваджується все більшою кількістю підприємств, які прагнуть отримати конкурентні переваги на світовому ринку. Відповідно до принципів корпоративної соціальної відповідальності, організації можуть встановлювати процедури, які необхідно застосовувати щодо внутрішньої організації бізнесу. Відповідальний підхід до суспільства у всіх сферах впливу є найважливішою умовою соціальної відповідальності. Такий підхід повинен включати дії, які забезпечують гармонійне використання ресурсів, якими володіє компанія.

Приймаючи принципи соціальної відповідальності, підприємство повинно приносити користь всім учасникам виробничого процесу. Для цього необхідно визначити процедури та можливості для зменшення негативного впливу на ті області, які його зазнають. Велика увага в цьому питанні повинна бути приділена встановленню культури безпеки. Визначальним критерієм ефективності зусиль, спрямованих на забезпечення здоров'я та безпеки праці робітників, професійну підготовку, мотивацію та навчання, є швидкість реагування працівників на події, які негативно впливають на безпеку на робочому місці. Весь цей комплекс заходів дозволить компанії зменшити свої втрати та утримати конкурентні позиції на ринку, окрім цього, покращивши свій імідж в очах спільноти.

Науковий керівник: Полукаров О.І., к.т.н., доц. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. GÓRNY A. Influence of corporate social responsibility (CSR) on safety culture / GÓRNY. // Management. – 2014. – №18
2. Pidgeon N. Safety culture and risk management in organization / Pidgeon. // Journal of Cross-Cultural Psychology. – 1991. – №22.
3. Berg H. Safety Culture and its Influence on Safety / H. Berg, C. Kopisch. // Journal of KONBiN. – 2013. – №23.